

Utbildning om öppna data för Göteborgs Stad, del 2

Fortsättning

Välkommen

Del 1 – Introduktion till öppna data (ca 30 minuter)

Del 2 – Fortsättning (ca 90 minuter)

- Genomgång av process för att tillgängliggöra (publicera) öppna data
- Hur användningen av öppna data skapar samhällsnytta
- Samarbete om öppna data – regionalt, nationellt och i EU
- Planen framåt

Vilka är med idag?

- Vad heter du?
- Var jobbar du och vad är din roll?
- Vad har du för förväntningar på utbildningen?

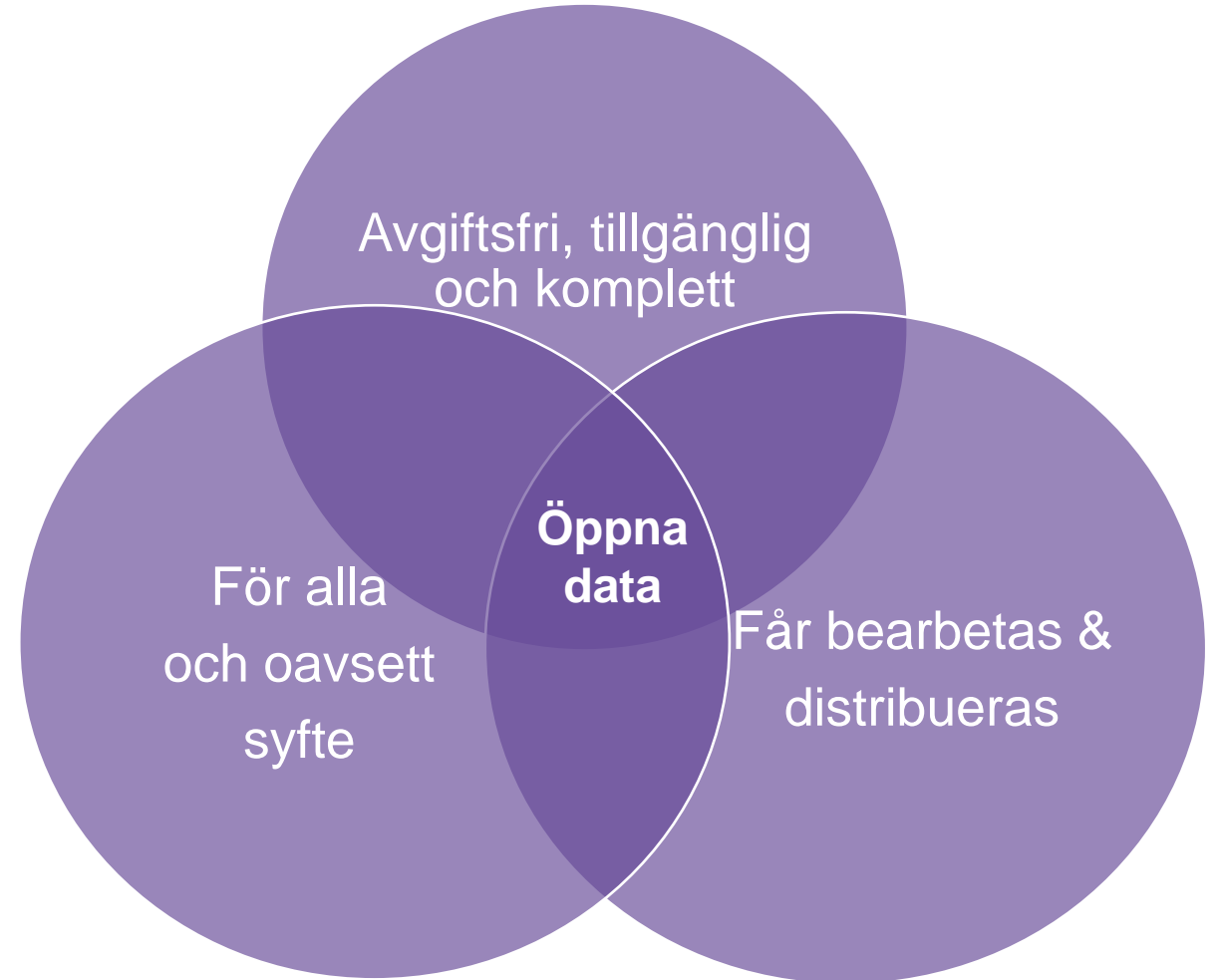

Om utbildningen

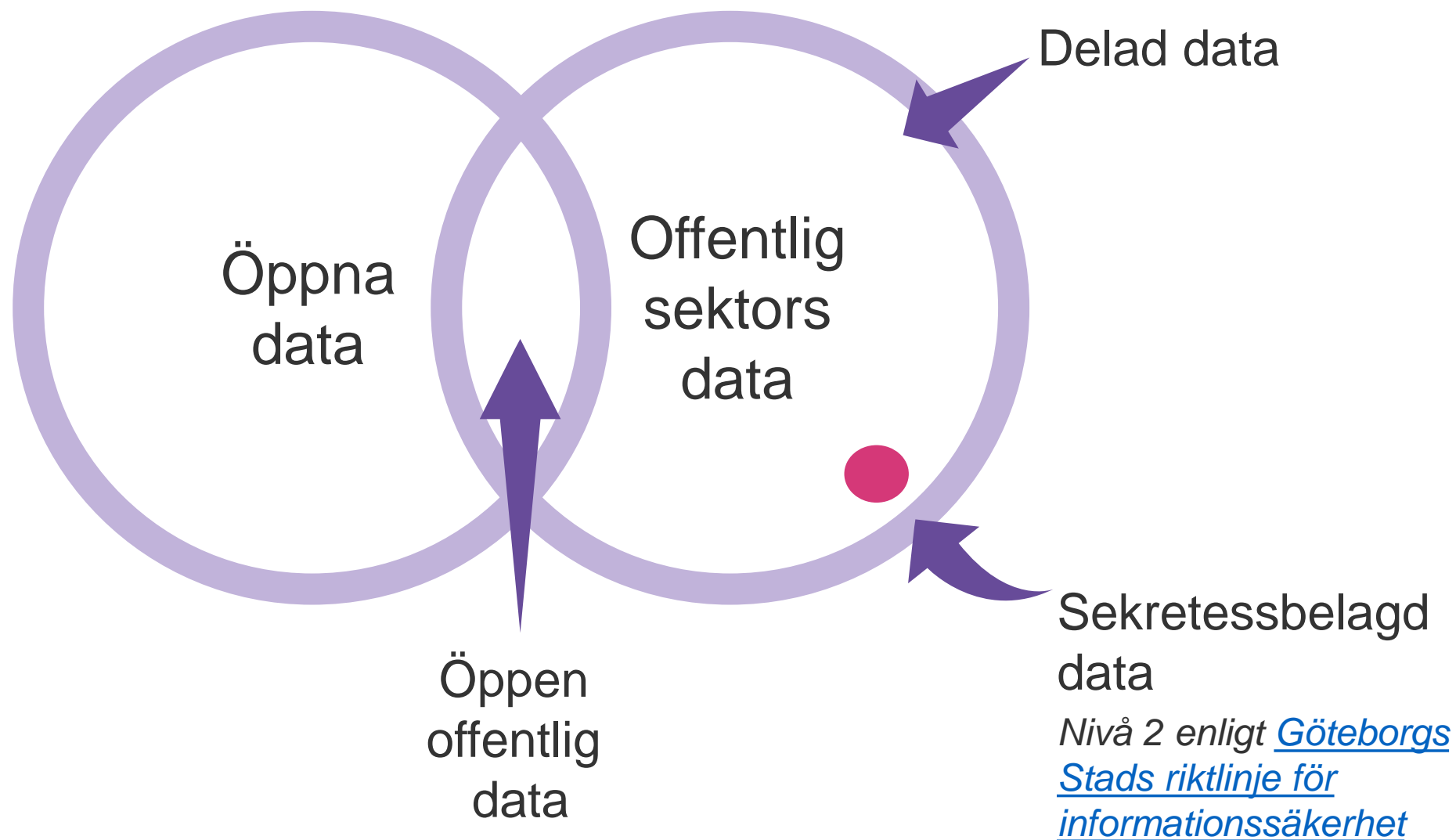
- Del 2 är en fortsättning på del 1 och förklarar djupare vad öppna data är, samt hur verksamheterna ska göra för att tillgängliggöra och publicera öppna data för att bidra till Göteborgs Stads informationshantering och digitala utveckling
- Materialet är fritt att använda för att öka verksamheters kunskap och förmåga att tillgängliggöra öppna data
- På vissa bilder hittar du ytterligare förklaringar i anteckningsfältet

Öppna data

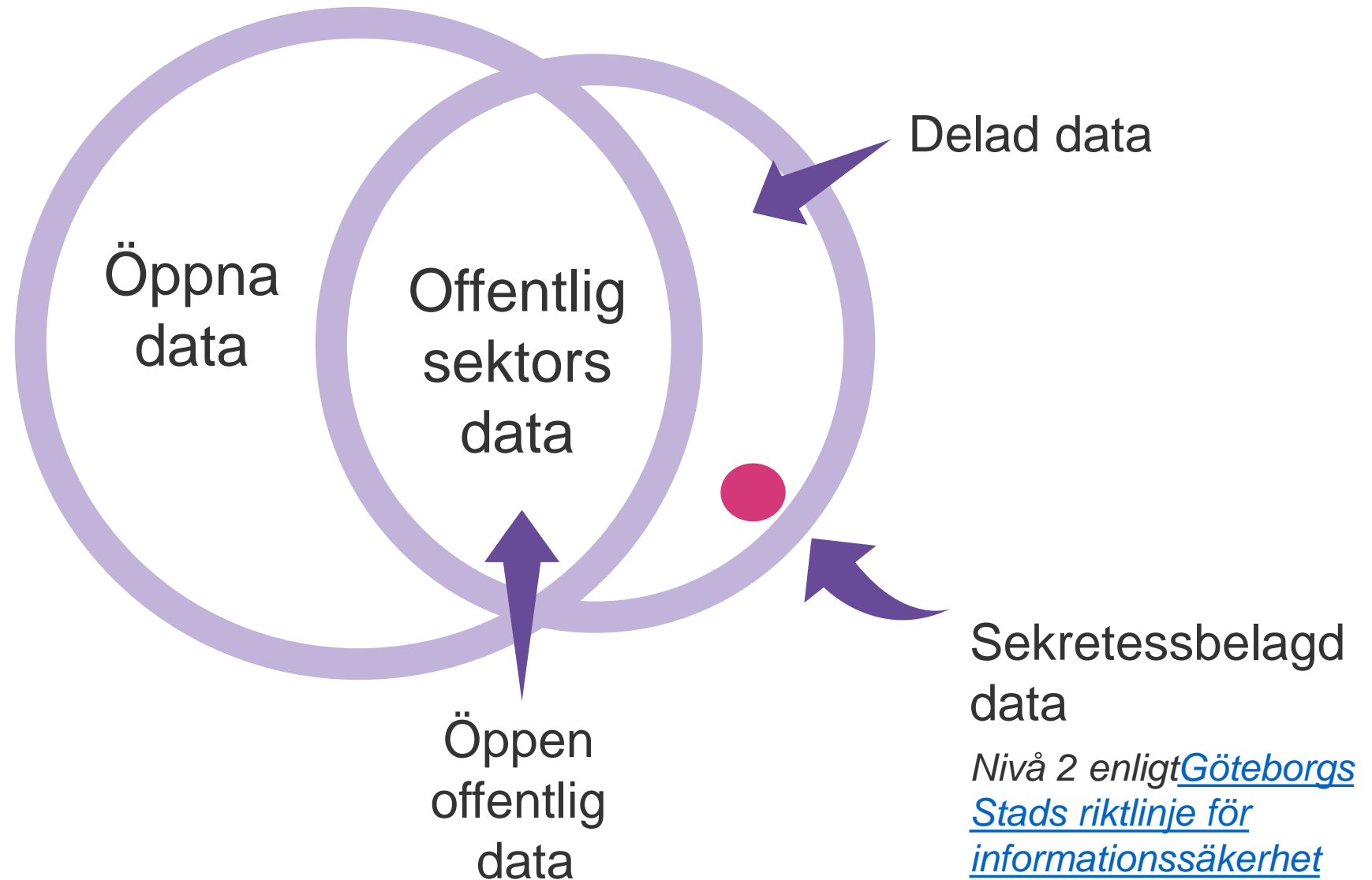
Data som vem som helst fritt får använda, bearbeta och distribuera oavsett syfte

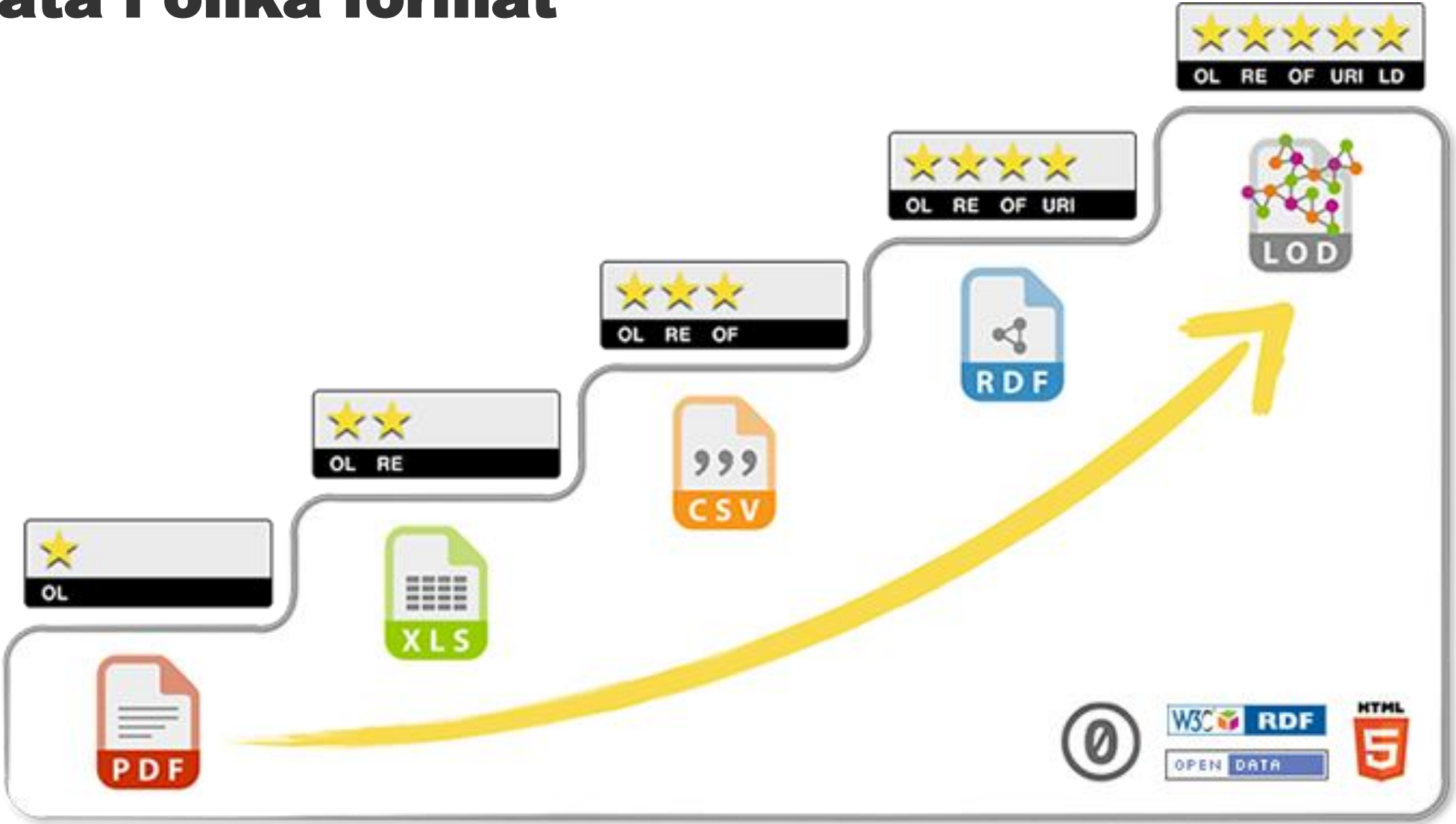
Nuläge – offentlig sektors öppna data

Önskat läge - offentlig sektors öppna data

Data kan publiceras som öppna data i olika format

Maskinläsbar data

Läsbart för människor

Licenser som Göteborgs Stad använder

- Licens talar om på vilket sätt som datamängden får användas
- Den licensform vi rekommenderar i staden är CC0 1.0 eller CC BY 4.0. Bägge dessa är från [Creative Commons](#), en standard som staden rekommenderar att du använder för att publicera din öppna data
  - CC0 innebär att du får använda data hur du vill – sprida, göra om, modifiera och bygga vidare på – utan att tala om var den kommer ifrån
  - CC BY innebär att du får använda data hur du vill – sprida, göra om, modifiera och bygga vidare på – men du behöver ange källan

Tillgängliggöra öppna data

Vägledning för att tillgängliggöra/publicera öppna data på goteborg.se

Göteborgs Stads riktlinjer för informationssäkerhet

Kravnivå		Konfidentialitet	Riktighet	Tillgänglighet
Nivå 2	Klassningsaspekt	Känslig information som kan medföra allvarlig skada för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den röjs för obehörig	Information som kan medföra allvarlig skada för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den är felaktig.	Information som ingår i eller stöder kontinuerlig och kritisk verksamhet där avbrott innebär att man inte kan upprätthålla nödvändig tillgänglighet och servicenivå. Avbrott kan medföra allvarlig skada för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person
Nivå 1	Klassningsaspekt GRUNDSÄKERHETSNIVÅ	Information som kan medföra skada för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den röjs för obehörig	Information som kan medföra skada för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den är felaktig	Information som ingår i eller stöder kontinuerlig verksamhet där avbrott kan medföra skada för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person
Nivå 0	Klassningsaspekt	Information som är öppen och avsedd för eller kan spridas till en obestämd krets mottagare utan risk för negativa konsekvenser. Spridning medför ingen skada .	Information som kan förändras utan risk för negativa konsekvenser. Oriktig information medför försumbar eller ingen skada	Information med lågt verksamhetsberoende. Kan vara otillgänglig en längre tid utan risk för negativa konsekvenser. Brist på åtkomst medför försumbar eller ingen skada .

Checklista för att publicera öppna data finns på temasidan Externa digitala kanaler och tjänster

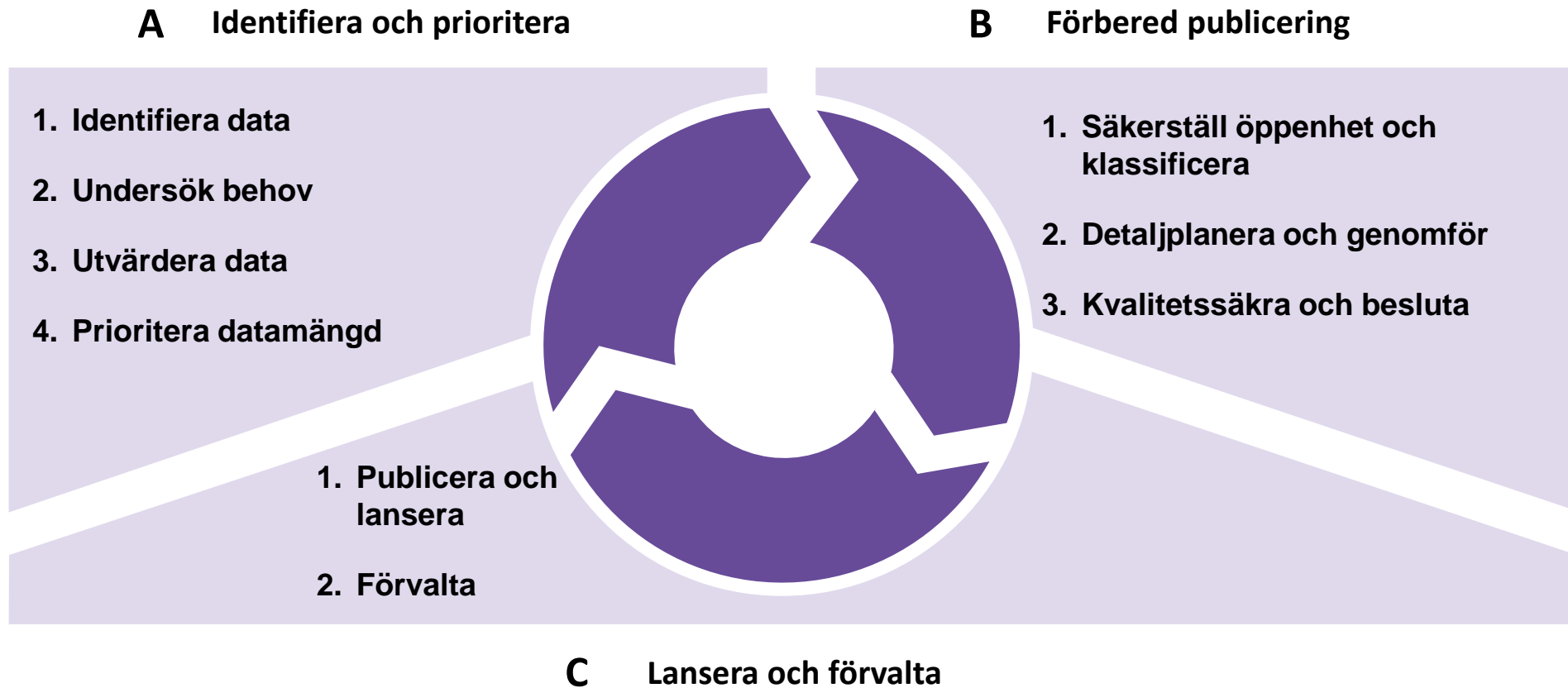
Öppna data och öppen källkod

En viktig princip i Göteborgs Stad är att vi ska använda oss av öppen källkod och öppna data i så stor utsträckning som möjligt. Det innebär att vi låter andra använda vår information för att utveckla den och skapa nytta för fler. Vi låter också andra återanvända vår kod när vi byggt en webbapplikation. Det gagnar offentlig verksamhet.

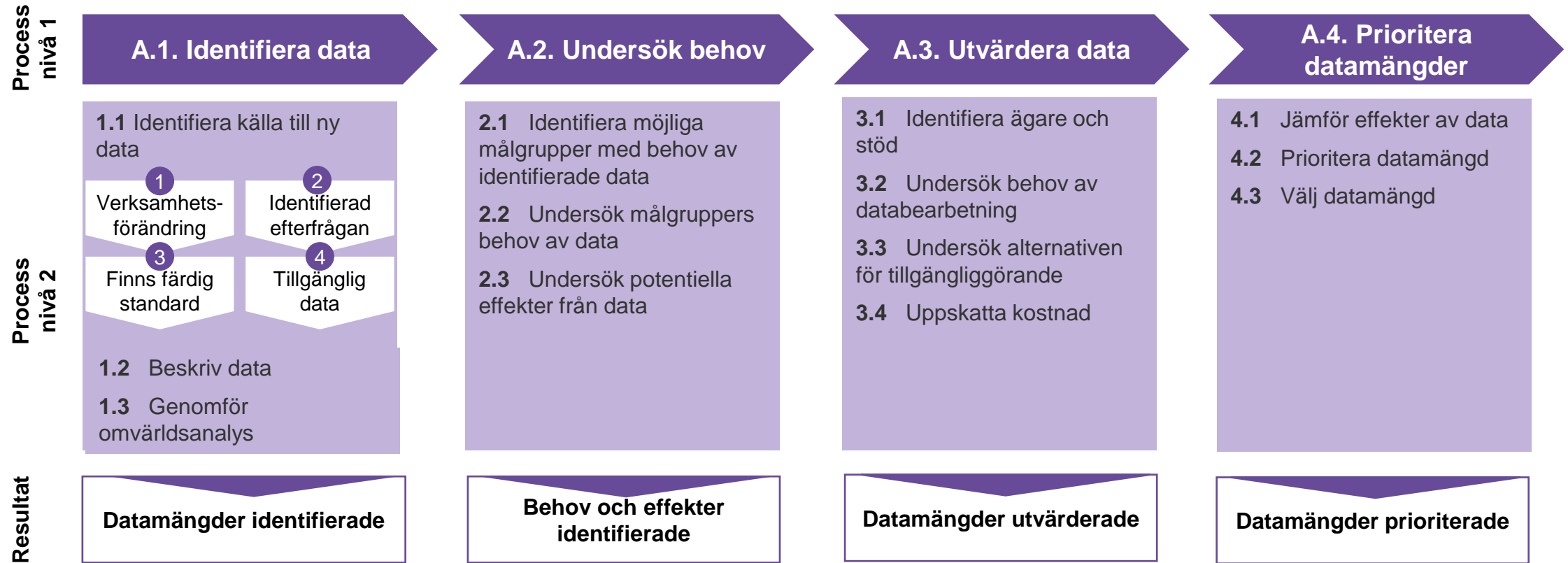
Här kan du läsa mer om öppen källkod och öppna data och om vad det ställer för krav på utveckling och upphandling av digital service.

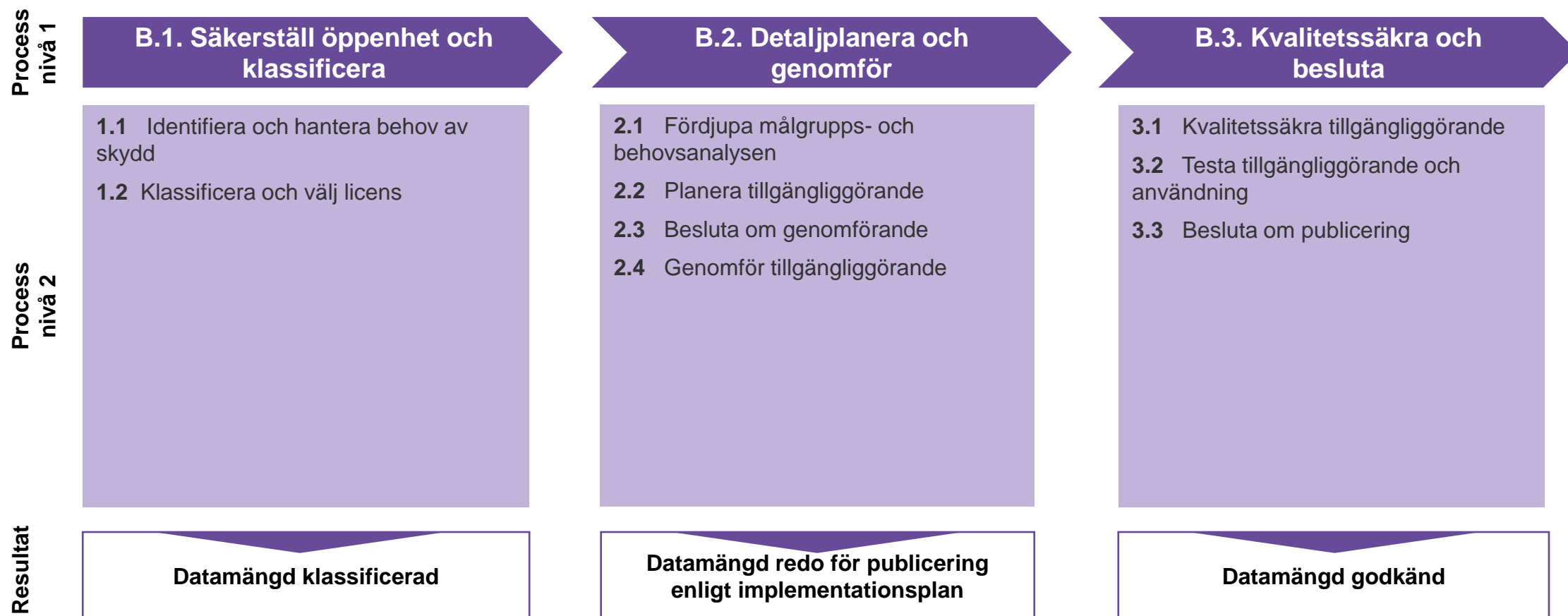
Generell process för att publicera data

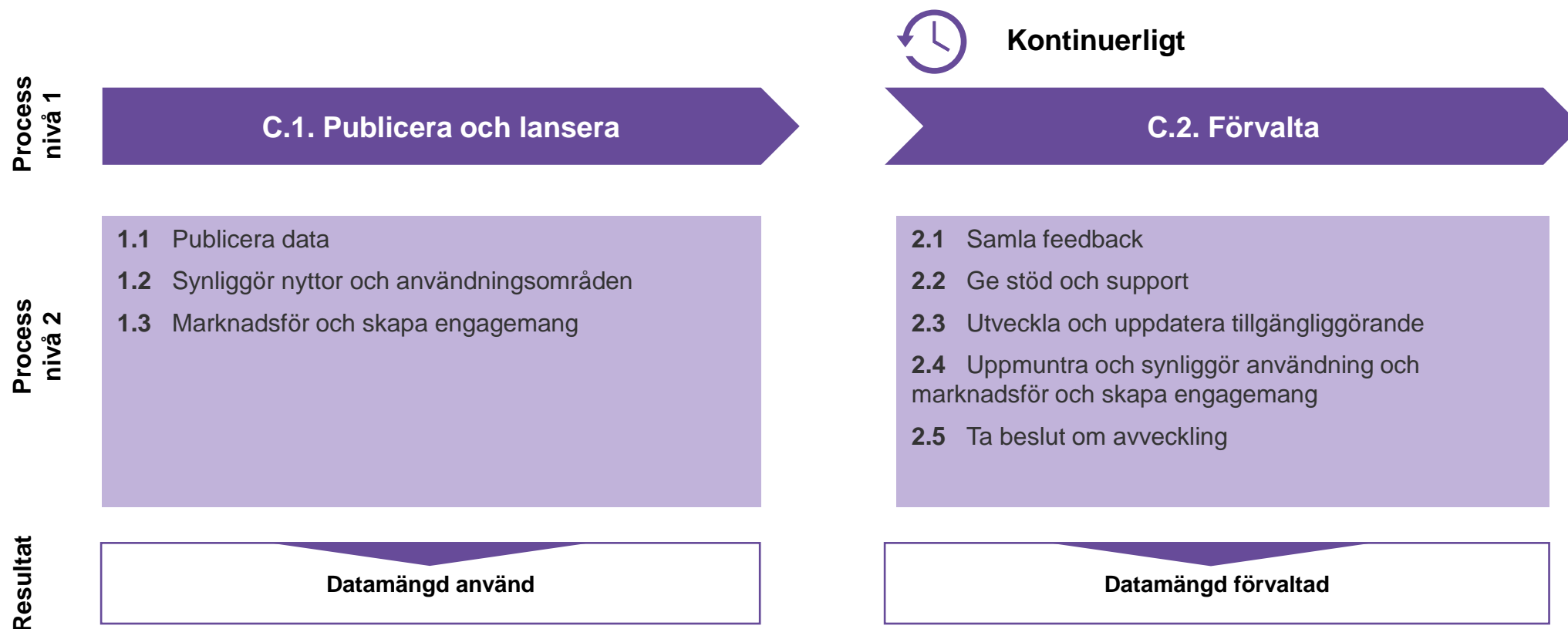
A. Identifiera och prioritera

B. Förbered publicering

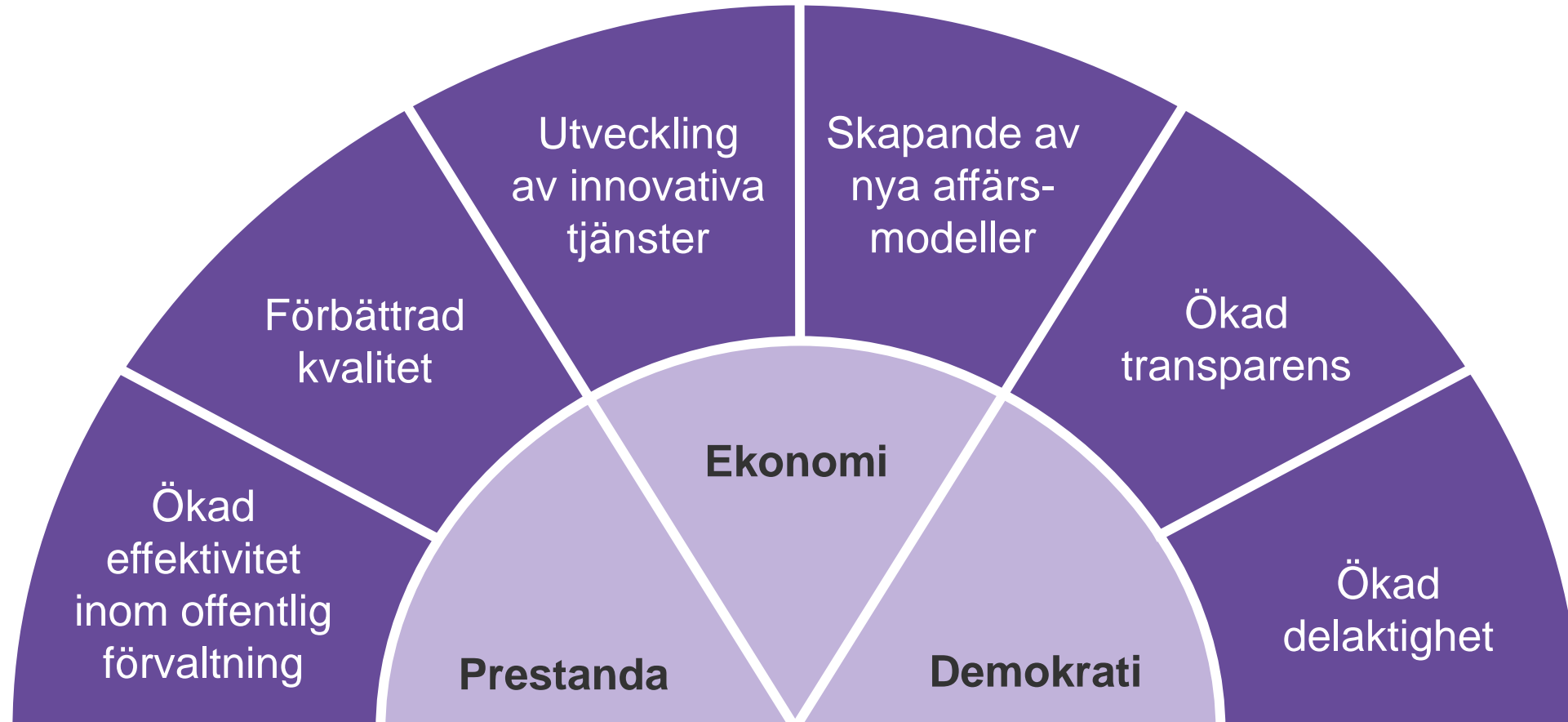

C. Lansera och förvalta

Öppna data skapar samhällsnytta och bidrar till verksamhetsutveckling

Öppna data skapar samhällsnyttor och bidrar till en mer attraktiv kommun för både medborgare och näringsliv

Källa: Europeiska dataportalens klassificering av samhällsnyttor

Verksamhetsutveckling genom öppna data

**Minskad
administration**

- Färre förfrågningar från allmänheten
- Förenklad rapportering

**Ökad tids-
effektivisering**

- Effektivare datasökning
- Effektivare dataanvändning

**Drivkraft till
digitaliseringen**

- Stimulerar datadrivet beslutsfattande
- Möjliggör automatisering och digital samverkan

**Följsamhet till
lagkrav**

- Följer förordningar från EU och regleringar om myndigheters öppna data

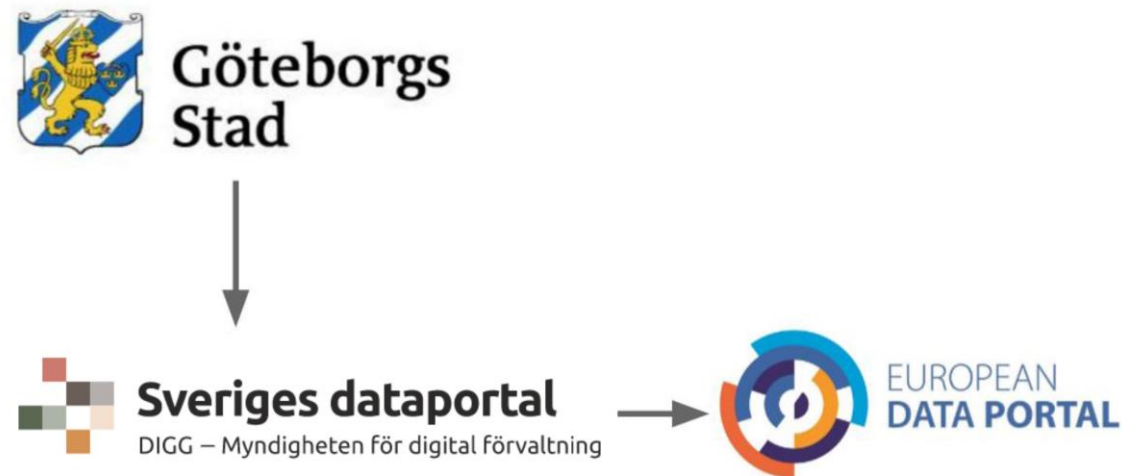
Nytta uppstår då data används

Göteborgs Stad publicerar sina datamängder i en katalog som synkar med Sveriges dataportal. Datamängderna ska beskrivas enligt den standardiserade metadataspecifikationen* DCAT-AP.

Sveriges dataportal synkroniseras med den europeiska dataportalen och datamängden blir då sökbar och tillgänglig för alla i hela Europa och därmed ökar chanserna att data används.

Det är först vid användningen av data som nytta uppstår.

* Metadata är "data om data", en förklarande text om informationen/data

Öppna data i ett större perspektiv

Sveriges dataportal
utvecklas

Myndigheten för digital
förvaltning (DIGG)
bildas

DIGG tar över ansvaret
för dataportalen

DIGG tar fram
vägledande principer för
öppna data

2010

Nationellt arbete kring öppna data

2020

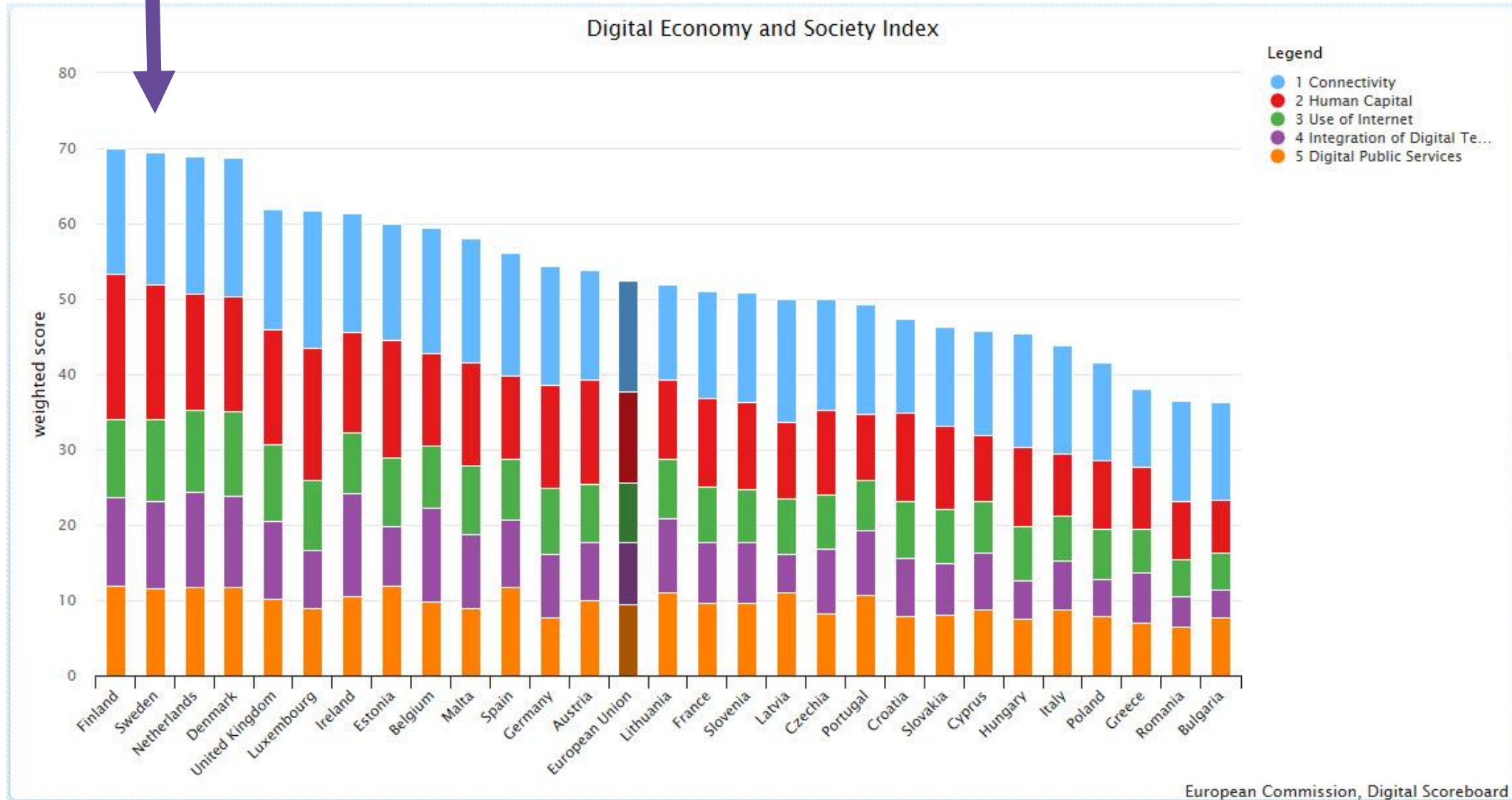
PSI-lagen om vidare-
utnyttjande antas

LANTMÄTERIET

Särskilt värdefulla
datamängder utreds

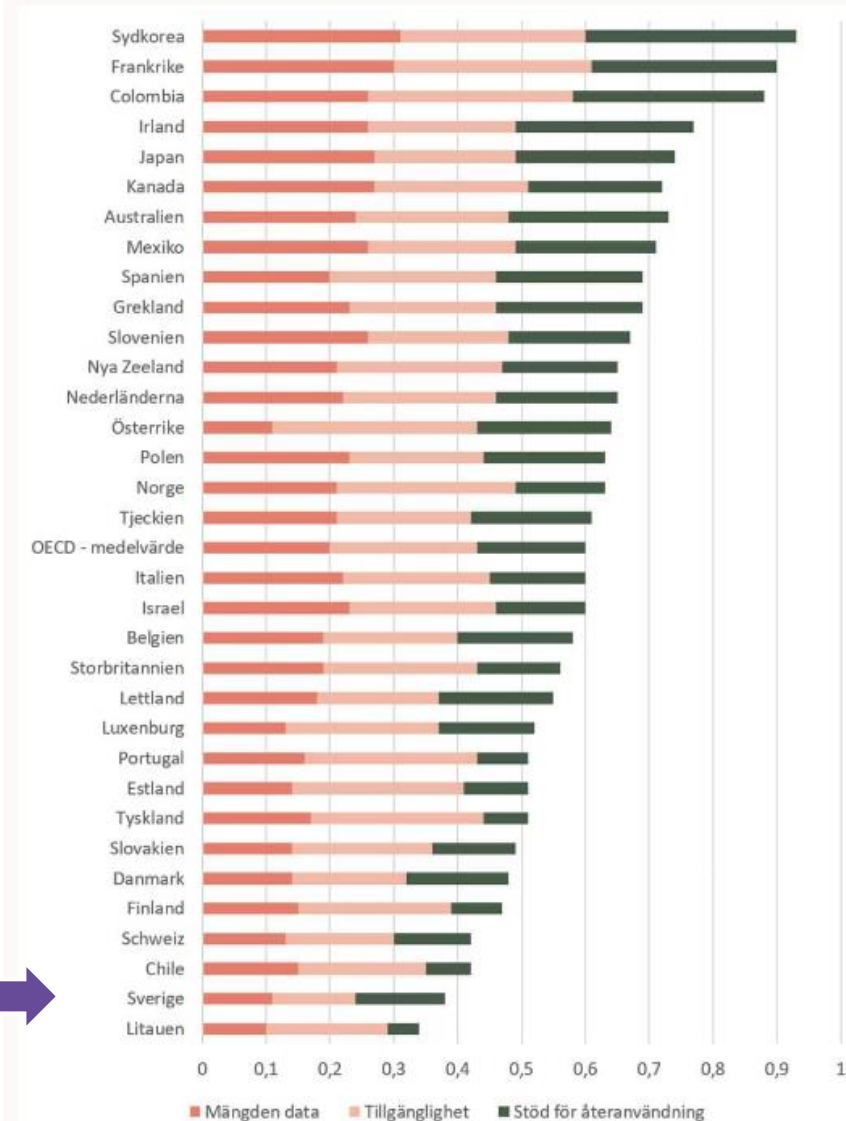
Sverige ligger långt fram inom digitalisering

Siffror från
2019

Sverige ligger efter vad gäller öppna data

Figur: OECD OURdata Index 2019

Källa: OECD (2019), Government at a Glance 2019 (<https://doi.org/10.1787/3ccf5c38-en>), Lafortune, G.

Göteborgs Stads arbete kring öppna data

Lokalt

Göteborgs Stad har ett uppdrag att öka kompetensen kring öppna data inom vår egen organisation. Detta utbildningsmaterial är ett exempel på det arbetet.

Regionalt

Göteborgs Stad samarbetar med Västra Götalandsregionen i syfte att höja kompetensen inom digitalisering och öppna data i kommunerna i regionen. Samarbete sker även kring digitala verktyg och publiceringsplattform.

Göteborgs Stads arbete kring öppna data

Nationellt

Göteborgs Stad deltar i Nationell Skalning Öppna Data (NSÖD) som drivs av RISE. NSÖD har som mål att vara en katalysator för att sprida kunskap om öppna data i kommuner och regioner i hela landet, samt att stötta i publicering av fler datamängder.

City as a Platform (Caap) drivs av RISE och finansieras av Vinnova. Caap samlar 18 kommuner som ska utforska, implementera och samverka kring gemensamma IoT-plattformar (Internet of Things = IoT) som stöd för samhällsnytta i städerna. Projektet ska även säkra nationell förankring bland alla relevanta aktörer, samt föreslå en nationell förvaltningsmodell av minimikrav för dataplattformar, inklusive standarder.

EU

IRIS är ett EU-finansierat projekt där 7 städer deltar, bland annat Göteborg. Var och en av städerna samarbetar med sina lokala myndigheter, universitet, energiföretag och andra företag för att bygga upp en plattform för utbyte av data i utvecklingen av smarta lösningar i smarta städer.

Score är ett EU-finansierat projekt där 9 städer och 3 universitet deltar. Score syftar till att öka effektiviteten och kvaliteten på offentliga tjänster genom att använda öppna data och öppen källkod för att dela med sig av innovativa lösningar.

Arbetet med öppna data går långsamt i Sverige, men tillsammans kan vi öka farten

Lyfta fram
användar-
exempel

Webbstrategiska
kan hjälpa till att...

Påvisa interna
och externa nyttor

Ta fram utbildningsmaterial och
implementera rätt processer och verktyg

Verksamheterna i
förvaltningar och
bolag kan själva...

Kommunicera
brett och ofta

Lyssna på
och följ upp
användarna

Utbilda och etablera en
ändamålsenlig organisation

Planen framåt

Beslut, syfte och målbild med öppna data

- **Kommunfullmäktige i Göteborgs Stad har beslutat** att staden ska producera och tillgängliggöra information i form av öppna data som är tillgänglig, främjar innovation och samhällsnytta. Från det att data skapas ska staden ha en beredskap för hantering, bevarande, säkerställande och tillgängliggörande av data.
- **Syftet** med Göteborgs Stads arbete kring öppna data är att staden ska utvecklas till en öppen och hållbar stad med ökad transparens.
- **Målbilden** med vårt arbete kring öppna data är *en likvärdig digital service till stadens interna och externa målgrupper med hjälp av öppna data.*

2021

Arbete kring öppna data

2030

SVERIGES
RIKSDAG

PSI-lagen ersätts av
öppna data-lagen

Lösningar för informationsutbyte genom API-hantering, adressregister, metadatahantering.

Digital infrastruktur

Tillit och säkerhet, så som spårbarhet, tillgänglighet, identifikation, behörighet

Digitala tjänster, så som Mina meddelanden

Sammanfattning

I del 1 (introduktion) har vi lärt oss vad öppna data är, samt fått en beskrivning av den förändring som Göteborgs Stad behöver göra för att öppna data ska bli en naturlig del av vår informationshantering och digitala utveckling.

I del 2 (fortsättning) har vi lärt oss ännu mer om hur användningen av öppna data bidrar till både samhällsnytta och verksamhetsutveckling för Göteborgs Stad. Vi har gått igenom processen för att tillgängliggöra öppna data, berättat om samarbeten regionalt, nationellt och inom EU, samt hur planen framåt ser ut för arbetet kring öppna data.

Kontakta oss gärna om du har frågor på detta utbildningsmaterial, vill börja publicera öppna data eller har andra frågor som handlar om digitalisering och öppna data.

support.digitalakanaler@goteborg.se

Mer information om öppna data hittar du på:

www.goteborg.se/psidata